

Dags att lära sig filma

FOTO: MAGNUS FRÖDERBERG

I takt med att systemkamerorna får filmfunktion ställs nya krav på yrkesfotografer. Om några år kan det vara lika naturligt att leverera rörlig bild som stillbild.

TEXT **BO IGNELL**

Media genomgår i dag den kanske största revolutionen någonsin. Tidigare konkurrerade inte papperstidningar, teve och radio med varandra, men i dag kan även tidningar göra teve. Det ställer också nya krav att kunna berätta med rörlig bild – men många fotografer blir vilsna när mycket av bildjournalistiken flyttar ut på nätet.

Kepa Arizala började som teve-fotograf, men har också jobbat som stillbildsfotograf för bland andra Göteborgs-Posten. 2002 vann han pris i tävlingen Årets Bild, men under senare år har han mest utbildat redaktioner och fotografer i rörlig bild genom företaget Transmedia. Kepa Arizala menar att den nya tekniken inte är ett hot utan en chans för pressfotografer. Tidigare har de ofta haft lägre status än journalisterna men med rörlig bild finns chansen att ta ett kliv framåt.

– Fotografer är alltid bättre filmare än skrivande journalister. Och en pressfotograf har sugit i sig massor av journalistik när han jobbat med stillbild – det enda de behöver göra är att lära sig tekniken och argumentera journalistiskt.

Men risken finns att vilsna chefer sätter videokameror i händerna på medarbetare utan kunskap om bildberättande. Därför ska fotograferna lära sig nu, inte om två år, menar Kepa Arizala. Då kan de ta ansvar för allt som har med bild att göra på tidningarna.

– En stillbild säger ofta mer än tusen ord, men en rörlig bild

kan säga ännu mer. Att till exempel fotografera känslor med en stillbildskamera är svårt, med rörlig bild blir det mycket enklare. I rörlig bild kan man också avbilda tystnad – och tystnad kan säga mycket.

Men när nya systemkameror både kan ta stillbild och rörlig bild måste fotograferna börja prioritera.

– Vid stora nyhetshändelser bör man först och främst filma. Därefter går det att plocka ut en stillbild om det behövs. Vid till exempel Tito Beltran-rättegången togs en «frame-capture» som användes på en hel sida – har bilden stort nyhetsvärde spelar den tekniska kvaliteten mindre roll.

Men många pressfotografer är rädda för den nya tekniken. Och ofta är det de framgångsrika fotograferna som är räddast.

– Deras varumärke kan ta skada, men de måste våga göra fel. Tålmod och att våga göra fel är vägen att lära sig filma. Och den som inte kan jobba med rörlig bild om fem år kommer att få det svårt som pressfotograf, säger Kepa Arizala.

Det är inga stora problem att lära sig den nya tekniken, och hans främsta råd är att inte krångla till saker.

– Det som skiljer är ljudet. Är du en duktig stillbildsfotograf kommer du att bli en duktig filmare – när du tränat. Så småningom kommer du inte att göra skillnad mellan stillbild och rörlig bild. Bildberättande är alltid bildberättande. ■

FOTO: BO IGNELL

Kepa Arizala, Transmedia
Transmedia har kurser för fotografer och redaktioner som ska jobba med rörlig bild: www.transmedia.se. I samarbete med Scandinavian-photo kommer snart även en endagskurs om att filma med Canon 5D Mark II.

Har fotograferna börjat jobba med rörlig bild på er bildredaktion?

Nicklas Elmrin, fotograf på Göteborgs-Posten

– Vi har börjat testa med Canon 5D Mark II, men hittills är det frivilligt för oss som är intresserade. Det blir ändå aldrig bra om man är tvingad. Kameran funkar för video, men det finns en hel del begränsningar.

Tobias Röstlund, produktionschef på Scanpix

– Vi ägs ju av TT som även levererar videoklipp men där har vi särskilda videofotografer som jobbar med videokameror. I dagsläget filmar inte våra pressfotografer även om vi genomfört tester med Nikon D90 (Scanpix använder normalt Nikon D3 som inte har filmfunktion). Än så länge avvaktar vi, men när det kommer en stillbildskamera med bra videofunktion kommer nog även våra stillbildsfotografer att filma.

Jonas Lindkvist, fotograf Dagens Nyheter

– Det finns ingen önskan från ledningen utan är upp till varje fotograf. Jag har filmat en del men inte publicerat något.

– Om vi ska filma gäller det att vi gör det rätt. Snart kommer Internet och TV att växa samman och då har vi ingen chans att konkurrera med nyhetskanalerna när det gäller vanliga rörliga nyheter. Det är bara om vi har unika nyhetsbilder vi kan konkurrera.

– Vi ska göra det vi är bäst på – att berätta i bild. Vi kan göra korta filmer där duktiga fotografer låter bilderna berätta. Det behövs inte så mycket snack då och vi får unikt material. Ingen vill betala för dussinmaterial – och ingen kollar på det. Få tidningar vågar redovisa sina webb-tv-statistik.

